

Současná politika a analýza diskurzu – čtvrtek 16:40-18:15, J2075

Mgr. Kateřina Kňapová

Anotace:

Kurz bude věnován různým přístupům v analýze diskurzu a jejich použití na příkladech textů vztahujícím se k aktuální politice jak české, tak světové politiky. Kurz je koncipován jak teoreticky i prakticky – studenti a studentky se naučí základní koncepty a teoretické přístupy použitelné v analýze diskurzu, s důrazem na jejich kritický rozměr, a následně budou tyto teoretické aspekty přímo aplikovány v analýzách při hodinách či průběžných úkolech.

Výuka se bude věnovat provádění konkrétních analýz na aktuálním materiálu z české a světové politiky. Nebude se jednat jen o mediální výstupy, které jsou častým materiálem analýz diskurzu, ale také o texty legislativní nebo strategické povahy, vizuální a audiovizuální materiál.

Podmínky pro získání atestace:

- Docházka min. 70%
- Odevzdání min. 3 průběžných úkolů v rozsahu 2-3 NS
- Od studentů a studentek se očekává průběžné studium základní literatury, doporučené literatury, pokud bude na hodinách zadána, a aktivní participace v hodinách

Témata:

- Různé přístupy ke konceptu diskurzu a proč se o něm vůbec bavíme
- Základní pojmy v analýze diskurzu a kritický přístup k textu
- Klíčové přístupy v (kritické) analýze diskurzu
  - o DHA a Ruth Wodak
  - o Sociokognitivní přístup a Teun A. van Dijk
  - o Dialekticko-relativní přístup a Norman Fairclough
  - o Poststrukturalistická analýza diskurzu a Essexská škola

Základní literatura:

- FAIRCLOUGH, Norman. *Analysing discourse: textual analysis for social research*. New York: Routledge, 2003. ISBN 0-415-25892-8.
- JØRGENSEN, Marianne a Louise PHILLIPS. *Discourse analysis as theory and method* [online]. London: Sage Publications, 2002 [cit. 2017-09-12]. ISBN 0-7619-7112-2. Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/Doc?id=10256893>
- WODAK, Ruth a Michael MEYER. *Methods of critical discourse analysis*. 2nd edition 2009, reprinted 2013. London: Sage, 2009. Introducing qualitative methods. ISBN 978-1-84787-455-9.
- HOWARTH, David R., Aletta J. NORVAL a Yannis STAVRAKAKIS. *Discourse theory and political analysis: identities, hegemonies, and social change*. Manchester: Manchester University Press, 2000. ISBN 978-0-7190-5664-2. Dostupné také z: <http://www.loc.gov/catdir/description/hol051/00021855.html>